

Jautājumi par summēto darba laiku ar praktisku piemēru

Datums | 2012/01/27 |

Jautājums. Uzņēmumā, sākot ar šī gada janvāri ir ieviests summētais darba laiks ar pārskata periodu trīs mēneši. Pirms tam ir bijis normālais darba laiks.

- 1) Kad ir jāsāk veikt virsstundu aprēķins apmaksai par pārskata periodu (vai februārī, ņemot vērā arī decembri un novembri) vai aprīlī (par janvāri, februāri, martu)?
- 2) Vai virsstundu apmaksa notiek ik pa trim mēnešiem vai arī katru mēnesi, rēķinot trīs mēnešus atpakaļ. Vai, lūdzu, var sagatavot praktisku piemēru, attēlojot, kā praktiski aprēķināt virsstundas summētam darba laikam ar trīs mēnešu pārskatu periodu laika periodam no janvāra līdz jūnijam, kur kādu no mēnešiem ir virsstundas, bet kādu no mēnešiem ir mazāk stundas, nekā normālajam darba laikam?

[Uz jautājumu atbild Antra Baļčūne, sertificēta grāmatvede, SIA RB Kantoris.](#)

Summētā darba laika principus nosada Darba likuma 140.pants, kas paredz: ja darba rakstura dēļ nav iespējams ievērot attiecīgajam darbiniekam noteikto normālo dienas vai nedēļas darba laika ilgumu, darba devējs pēc konsultēšanās ar darbinieku pārstāvjiem nosaka summēto darba laiku, lai darba laiks pārskata periodā nepārsniegtu attiecīgajam darbiniekam noteikto normālo darba laiku. Savukārt šī panta otrā daļa nosaka: ja darba koplīgumā vai darba līgumā nav noteikts garāks pārskata periods, summētā darba laika pārskata periods ir viens mēnesis. Darbinieks un darba devējs darba līgumā var vienoties par pārskata perioda ilgumu, taču ne ilgāku par trim mēnešiem, bet koplīgumā — ne ilgāku par 12 mēnešiem.

1) Kad ir jāsāk veikt virsstundu aprēķins apmaksai par pārskata periodu (vai februārī, ņemot vērā arī decembri un novembri) vai aprīlī (par janvāri, februāri, martu)?

Dotajā piemērā ir noteikts trīs mēnešu pārskata periods, kas sākas šī gada janvārī. Tātad virsstundu aprēķins ir jāveic aprīlī (par janvāri, februāri, martu), jo uz šiem mēnešiem ir attiecināmi jaunie darba laika organizācijas noteikumi. Ja darbinieks bija strādājis virsstundas pagājušā gada novembrī un/vai decembrī, tad šīm virsstundām jau bija jābūt iekļautām attiecīgo mēnešu laika uzskaitē un algas aprēķinā.

2) Vai virsstundu apmaksa notiek ik pa trim mēnešiem vai arī katru mēnesi, rēķinot trīs mēnešus atpakaļ. Vai, lūdzu, var sagatavot praktisku piemēru, attēlojot, kā praktiski aprēķināt virsstundas summētam darba laikam ar trīs mēnešu pārskatu periodu laika periodam no janvāra līdz jūnijam, kur kādu no mēnešiem ir virsstundas, bet kādu no mēnešiem ir mazāk stundas, nekā normālajam darba laikam.

Pārskata periods tiek rēķināts ik pa trim mēnešiem.

Piemērs:

	Darba stundu skaits normālā darba laika ietvaros	Nostrādāto stundu skaits	Virsstundas

Šajā piemērā redzams, ka nostrādāto stundu skaits pret normālo darba laiku var svārstīties pa mēnešiem. Virsstundu aprēķinā izšķirošais ir kopējais stundu skaits pārskata perioda beigās. Par pirmajiem 3 mēnešiem (janvāri, februāri, martu) nostrādāto stundu skaits ir mazāks par stundu skaitu normālā darba laika ietvaros – tātad darbiniekam virsstundas nav jāaprēķina. Savukārt nākamajos 3 mēnešos (aprīlī, maijā, jūnijā) darbinieks ir nostrādājis par 3 stundām vairāk, nekā to paredz normālais darba laiks. Tātad darbiniekam par šo periodu ir jāaprēķina piemaksa par 3 virsstundām.

[© Visas tiesības aizsargātas, izdevniecība SIA Lietišķās informācijas dienests](#)